

Bilag - Den fremtidige håndtering af restancer til offentlige forsyninger

Status og misbrug på bekostning af de betalende forbrugere

Fraværet af det frie valg og ligestilling er til fordel for de forbrugere, der ikke betaler for eget forbrug. Den manglende betaling og efterfølgende manglende opkrævning og inddrivelse sker på bekostning af de betalende forbrugere.

Med udgangen af 2017 var de samlede restancer, som de kommunale forsyningers havde oversendt til inddrivelse hos Skattestyrelsen på 226 mio. kr. Staten er for nylig gået i gang med at afkøbe gamle, usikre restancer hos forsyningerne, men dette vil ikke hindre, at der også fremover, dels vil være forbrugere som misbruger reglerne, dels være et fravær af en effektiv statslig inddrivelse.

Misbruget sker eksempelvis på spildevandsområdet, fordi servicen fortsætter, selv om der ikke bliver betalt. Hos multiforsyninger findes der forbrugere, der vælger alene at betale den del af regningen, der angår forsyningsarter, hvor der kan lukkes for forsyningen.

Fraværet af en effektiv inddrivelse betyder, at forsyningerne ufrivilligt benyttes som bank med gratis kassekredit.

Det er umuligt at forklare de betalende forbrugere, at de skal tåle misbruget, fraværet af effektiv inddrivelse og risikoen for, at EFI's afløser skal have år til at komme til at fungere. De dårlige erfaringer og status quo-situationen udfordrer retsbevidstheden og retfærdighedsprincippet.

Det er også vanskeligt at få forståelse for, at blot fordi en forbruger forsynes fra en offentlig ejet forsyning, så kan der ikke frit vælges en effektiv inddrivelse ligesom hos de forsyninger, der anses som private i lovens forstand. På el-forsyningsområdet er det således, at selv om forsyningerne er underlagt samme økonomiske regulering, så er et mindretal tvangsunderlagt et system, der ikke fungerer og uden mulighed for at opkræve restancer på samme måde, som flertallet af forsyningerne kan. Dette er helt uacceptabelt.

Erfaringerne fra inkassobranchen er, at en hurtig, "håndholdt" proces såvel i opkrævnings- som inddrivelsesfasen giver en høj succesrate, ikke mindst på mindre krav. I den forbindelse kan det oplyses, at det offentlige i dag selv skal afholde alle omkostninger til opkrævning, mens den private sektor kan pålægge skyldneren en del af omkostningerne med afsæt i regler fastsat af Justitsministeren. Det er med andre ord dyrt for offentligt ejede forsyninger, hvor de fleste ikke har nogen særlige kompetence på opkrævningsområdet eller tid til at være aktive de første 3-6 måneder efter forfald, hvor succesraten er størst.

Skræmmescenarie for fremtiden

EFI's afløser, når det en gang kommer til at fungere, vil alene virke over for ca. 1/3 af skyldnerne, da det ifølge Skatteministeriets egne oplysninger alene er denne mindre gruppe, der vil have et tilstrækkeligt indtægtsgrundlag til, at der kan gøres brug af Gældsstyrelsens inddrivelsesredskaber. Lavindkomstværet, som styrelsen skal administrere efter, tager ikke hensyn til, om forbrugeren har en formue.

Den offentlige forsyning skal i dag afholde alle omkostninger til opkrævningen, hvor private forsyninger kan pålægge skyldneren en del af omkostningerne. Det er ikke rimeligt, at

det også i fremtiden skal være den betalende pensionist, som skal betale for de udspekulerende typer eller folk med behov for en kassekredit.

Høj retssikkerhed

Mantraet om, at al offentlig gæld skal samles hos én myndighed, er efter vores opfattelse ikke udtryk for en reel hensyntagen til skyldneren. Skyldnerne har i forvejen i opkrævningsfasen modtaget opkrævninger fra flere forskellige fordringshavere, og erfaringsmæssigt bliver skyldnere ofte forvirrede over modtage henvendelse fra SKAT om et skyldforhold, der ikke vedrører SKAT, men en anden offentlig kreditor.

Retssikkerheden er høj, uanset om det er staten eller fogedretten, som forestår inddrivelsen. I opkrævningsfasen, som forsyningen kan forestå, eller en privat inkassator kan varetage, er der klare regler fastsat af justitsministeren for de maksimale omkostninger, der kan pålægges skyldneren. Overblikket over dækningsrækkefølgen vil være intakt, da der med dette forslag ikke lægges op til en ændring af gældsinddrivelseslovens regler om dækningsrækkefølge, ligesom det ikke er hensigten, at en privat inkassator skal kunne foretage inkassoskridt, der indebærer myndighedsudøvelse, herunder at foretage lønindeholdelse.

Hertil kommer, at spørgsmålet om fordringshaveres indbyrdes stilling ved foretagelse af udlæg vil være underlagt princippet "først i tid – bedst i ret" som følger af bestemmelsen i Retsplejelovens § 526. Dette vil således også gælde for offentlige fordringshavere, der vælger at gøre brug af en privat inkassator. Gældsstyrelsen vil blive aflastet, idet mængden af nye fordringer, der overgives til inddrivelse må forventes at falde betydeligt. Hertil kommer, at arbejdet med validering af data for de fordringer, der har været overgivet til en privat aktør, vil være gjort, når eller hvis fordringen senere overgives til Gældsstyrelsen, og Gældsstyrelsen vil derfor få frigjort ressourcer til at varetage kerneopgaven, inddrivelse.

